

การแพทย์พื้นบ้านรักษา ริดสีดวงทวาร

อาการของโรคริดสีดวงทวารหนัก

ผลการเลื่อนของเบาะรอง (cushion) ลง มานี้เองทำให้เยื่อทวารหนักถูกยืดยาวจนบางลง อีกทั้งเส้นเลือดที่อยู่ใต้เยื่อบุก็จะบางลงเช่นกัน และเลือดจะไหลกลับไม่สะดวกก่อให้เกิดการโป่งพองของเส้นเลือดเหล่านี้ เยื่อทวารหนักและผนังเส้นเลือดที่บางจะฉีกขาดง่ายโดยเฉพาะจากการครูดหรือ เสียดสีของอุจจาระก้อนใหญ่และแข็ง หรือการเบ่งมาก ๆ ก่อให้เกิดเลือดสด ๆ ไหลตามออกมาภายหลังจากถ่ายอุจจาระเสร็จแล้ว ซึ่งเป็นอาการที่พบบ่อยที่สุดของริดสีดวงทวารหนัก

การ ยื่นออกมาของริดสีดวงทวารหนักนั้น อาจทำให้ถ่ายอุจจาระไม่สะดวก หรือก่อให้เกิดความกังวลแก่ผู้ป่วย นอกจากนี้การที่เยื่อทวารหนักผลิตน้ำเมือกออกมาโดยธรรมชาติเพื่อเป็นน้ำหล่อลื่นนั้น เมื่อเยื่อทวารหนักยื่นออกมาภายนอกก็ยังคงมีเมือกเมือกไหลออกมาเหมือนเดิม ทำให้ผู้ป่วยทวารหนักเปียกแฉะ บางครั้งเกิดอาการคันหรือระคายเคืองบริเวณทวารหนัก

อาการ เจ็บปวดที่เกิดจากริดสีดวงทวารหนักนั้น ส่วนใหญ่มักเกิดจากริดสีดวงทวารหนักชนิดภายนอก โดยเมื่อเส้นเลือดดำใต้เยื่อเกิดการฉีกขาดและมีเลือดออกแข็งตัวเป็นลิ่ม เลือด (blood clot) อยู่ภายใต้ผิวหนัง จนเกิดเป็นก้อนดำ ๆ ได้ ผิวหนังปากทวารหนักและนูนออกมา ก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างมาก เพราะบริเวณปากทวารหนักจะมีเส้นประสาทมาเลี้ยงจำนวนมาก

ส่วน โรคริดสีดวงทวารหนักชนิดภายในนั้นมักไม่ค่อยมีอาการเจ็บปวด แต่จะเกิดความเจ็บปวดก็ต่อเมื่อหัวริดสีดวงยื่นออกมา นอกทวารหนักแล้วดันกลับ เข้าไปไม่ได้ ทำให้เลือดไหลเวียนไม่สะดวกจนเกิดเลือดดำคั่งและบวมอย่างมาก ยิ่งบวมก้อนใหญ่ขึ้นก็ยิ่งดันกลับไม่ได้ ก็เกิดเลือดดำคั่งมากขึ้น จนเลือดแดงไม่สามารถไหลเวียนมาเลี้ยงเนื้อเยื่อบริเวณนี้ได้ ผู้ป่วยจะเจ็บปวดอย่างมาก ภาวะเช่นนี้เรียกว่าริดสีดวงทวารหนักยื่นและขาดเลือดแดงเลี้ยง (prolapse strangulated hemorrhoid) ซึ่งเป็นระยะที่รุนแรงที่สุด ต้องรักษาโดยการผ่าตัดในทันที

ดังนั้นโดยสรุปแล้ว อาการของโรคริดสีดวงทวารหนักมีดังนี้

1. เลือดสด ๆ ออกมาตามหลังอุจจาระ
2. ก้อนยื่นออกมาจากทวารหนักขณะถ่ายอุจจาระ
3. คันรอบ ๆ ปากทวารหนัก
4. เจ็บปวดบริเวณทวารหนัก โดยเฉพาะเวลาถ่ายอุจจาระ
5. คลำได้ก้อนที่บริเวณทวารหนัก

ตำรับยาต้ม

1. ผางเสน
2. ข้าวเย็นเหนือ-ใต้
3. รากส้มลม
4. รากไผ่ตัน
5. คำลั่น
6. ตะไคร้
7. ก้านของ
8. โทดเชียง
9. เครือตาปลา

สรรพยา 10 สิ่งนี้เสมอกภาค ต้มรับประทาน ครั้งละ 1 ถ้วยแกง 3 เวลา ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

ยาทา

1. สี่ยายอน 1 ส่วน
2. สี่เสียดเทศ 2 ส่วน

บดผสมกันดีแล้วทา วันละครั้ง ก่อนนอน รักษาได้ผลเป็นที่ประจักษ์มากแล้วดีนักแล ฯ

